MALTA

QORTI TA' L-APPELL

ONOR. IMHALLEF

EDWINA GRIMA

Seduta tad-29 ta' Lulju, 2015

Appell Civili Numru. 294/2013/1

Seduta tad-29 ta' Lulju 2015

Appell Numru: 294/2013

Carmel Bugeja

Vs

DIS Combined Industries Ltd (C45250)

DIS Companies Ltd (C47833)

D.I.S. Heavy Construction Ltd (C41537)

Dolphin Industrial Services Limited (C28248)

DIS Equipment Rental Ltd (C45248)

DIS Steel Ltd (C46681)

Il-Qorti,

Rat is-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Magistrati tas-07 ta' Frar 2014 fejn giet ipprounzjata is-segwenti decizjoni fl-ismijiet premessi:-

"Il-Qorti,

Il-Qorti rat ir-rikors tal-attur fejn talab lis-socjetajiet konvenuti jhallsu lill-attur is-somma ta' erbgha t'elef u seba mitt ewro (€4,700.00) flimkien mat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud fuq l-imsemmija somma, oltre l-imghax kummercjali, rapprezentanti f'bilanc mis-somma dovuta ghall-prezz tax-xogholijiet ta' elettriku, plaming u tad-dranagg li kien imqabbad jaghmel minnhom gewwa numru ta' appartamenti f'Del Sol' fil-Qawra.

Bl-ispejjez inkluz tal-prezenti kif ukoll, tal-ittra ufficjali ai termini tal-artikolu 166A tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta bin-Numru 1715/13 intavolata nhar it-23 ta' Lulju 2013 kif ukoll bl-imghaxijiet legali sad-data tal-effettiv pagament. L-intimati minn issa ngunti in subizzjoni.

Rat li fis-seduta tal-24 ta' Jannar, 2014 is-socjetajiet konvenuti ma deherux u lanqas ipprezentaw risposta.

Rat li fl-istess seduta gie pprezentat kapitolu ghas-subizzjoni tas-socjetajiet konvenuti.

Rat li fis-seduta tas-7 ta' Frar, 2014, is-socjetajiet konvenuti msejhin tlett darbiet naqsu li jidhru, ghalkemm debitament notifikati, u ghalhekk il-kapitolu tal-attur ghandu jitqies bhala mistqarr.

Konsegwentement, il-Qorti tilqa' t-talba tal-attur u tikkundanna lill-socjetajiet konvenuti jhallsu lill-attur is-somma ta' erbgha t'elef u seba mitt ewro (€4,700.00), flimkien mat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud fuq l-imsemmija somma,

oltre l-imghax kummercjali, bl-ispejjez, inkluzi tal-ittra ufficjali ai termini tal-artikolu 166A tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta bin-Numru 1715/13 intavolata nhar it-23 ta' Lulju 2013 kif ukoll bl-imghaxijiet legali sad-data tal-effettiv pagament, kontra s-socjetajiet konvenuti."

Illi minn din is-sentenza appellaw is-socjetajiet intimati kollha bl-aggravji illi:

1. Is-socjetajiet konvenuti ghajr ghas-socjeta D.I.S. Heavy Construction Ltd., lkoll mhumiex il-legittimi kontraditturi u dana stante illi l-unika socjeta li kellha relazzjoni guridika mal-attur kienet is-socjeta D.I.S. Heavy Construction Ltd (C-41537).

2. Illi l-Ewwel Qorti fil-gudizzju taghha naqqset milli tapprezza illi l-kapitolu ghas-subizzjoni meta jtqies bhala konfessat ma hu xejn hlief prova li ghandha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li tkun prodotta u fil-kaz odjern l-attur ma ipprezenta ebda prova li issahhah it-talba tieghu.

Illi l-appellat preliminarjament jissolleva il-pregudizzjali dwar in-nullita ta'l-appell interpost mis-socjetajiet appellanti billi l-istess gie ipprezentat oltre it-terminu statutorju stabbilit fil-ligi ghall-prezentata ta' appell minn decizjoni tal-qrati inferjuri. Illi din il-Qorti tqies illi fl-ewwel lok ghandu jigi sorvolat dan l-iskoll procedurali, qabel ma tghaddi ghat-trattazzjoni ta'l-aggravvju imressaq mill-appellanti fil-mertu.

Illi l-Artikolu 226(1) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta jistipula illi:

L-appell isir b'rikors li jiġi preżentat fir-reġistru tal-Qorti tal-Appell fi żmien għoxrin jum mid-data tas-sentenza.

Fuq din il-pregudizzjali li l-appell hu irritwali in kwantu *fuori termine* jibda biex jigi registrat illi huwa fil-generalita` tar-riti processwali taht id-diversi ligijiet u ghal liema hu konsentit appell, illi t-termini fihom preskritti ghall-appell jinkwadraw ruhhom fl-istitut tad-dekadenza. Dan huwa hekk ghas-semplici fatt materjali u oggettiv tad-dekorrenza taz-zmien[1].

"Huma termini perentorji u dwarhom, di regola, ma hemmx possibilita` la ta' proroga, u lanqas ta' sospensjoni jew interuzzjoni, jekk mhux fil-kazijiet eccezzjonalment mil-ligi prevvisti. Ad ezempju, fejn il-gurnata tal-iskadenza tat-terminu tahbat nhar ta' Sibt jew il-Hadd jew xi gurnata festiva. Din in-natura inderogabbli tat-termini processwali ggib b'konsegwenza illi dwarhom ma jistghux jigu applikati provvedimenti sanatorji jew ta' rimessjoni, ankorke d-dekors inutile taghhom ma jkunx imputabbli lil parti interessata. Dan ghal motiv illi dik l-improrogabilita hi hekk necessarju ghal raguni ta' certezza u, ukoll, ta' uniformita`". **Appell Civili Numru. 505/2009/1 Daniela Zwack-Wandrey vs Messrs. In-Sight Ltd**

"*L-osservanza tat-termini stabbiliti fil-Kodici ta' Organizazzjoni u Procedura Civili u f'ligijiet ohra specjali li jirregolaw il-kondotta tal-proceduri quddiem il-Qrati u quddiem it-Tribunali huma ta' ordni pubbliku u ma jistghu jigu bl-ebda mod injorati u lanqas bil-kunsens tal-partijiet rinunzjati jew mibdula. Dawn it-termini jehtieg li jigu osservati u dan taht piena ta' irritwalita` u nullita` tal-proceduri li ghandha, fejn tokkorri u fejn hekk jirrizultaw lilha, tigi wkoll sollevata mill-Qorti ex officio ... ... In-nullita` tattakka l-att innifsu. Dak l-att il fil-procedura hu null ghandu jitqies daqs li kieku qatt ma kien intavolat quddiem il-Qorti li allura jehtiegilha tiskartah*

[1] Caterina Tabone -vs- Nobbli Gio Carlo Mallia *et*", Appell Civili, 3 ta' Ottubru, 1927

indipendentement mill-mod kif l-irregolarita` tkun giet migjuba a konoxxenza taghha" "**Giuseppi Caruana -vs- Charles Psaila", Appell mill-Bord li Jirregola l-Kera, 21 ta' Marzu, 1997**". "**Salina Wharf Marketing Limited -vs- Malta Tourism Authority", Appell Inferjuri, 12 ta' Dicembru, 2007**

Huwa pacifiku illi l-ligijiet ta' procedura "*si debbono osservara alla lettera e non per equipollens"* (**Vol XVIII pI p879**). Dan ghaliex il-procedura hi konsiderata ligi ta' ordni pubbliku u in kwantu statwita mil-ligi "ma tistax tigi sostitwita bi procedura ohra, lanqas bil-kunsens tal-parti opposta. B'mod li l-eccezzjoni relattiva jekk ma tigix sollevata mill-parti l-ohra, jew tigi rinunzjata, ghandha tigi mill-Qorti sollevata 'ex officio'"(**Vol XXXVI pI p204**; **Vol XLIV pI p421**).

Dan igib bhala konsegwenza illi t-terminu procedurali ghal proponiment ta' l-appell kellu jigi osservat strettament u '*ad unguem*'. Din mhiex kwistjoni ta' formalizmu izda ta' mizura ta' dixxiplina processwali li mill-osservanza taghha tibbenefika l-andament kif imiss tas-sistema kollu. Ma jista' qatt ikun disputat illi t-termini ghal kompiment ta' atti processwali huma dawk stabbiliti mil-ligi[2].

F' dan il-kaz il-ligi trid li t-terminu specifikat ta' ghoxrin gurnata ghall-proponiment tal-appell jibda jiddekorri mid-data tas-sentenza. Kjarament, mill-atti istruttorji tal-kaz prezenti jirrizulta l-fatt materjali tat-trapass taz-zmien statutorju utli billi mid-data tas-sentenza (7 ta' Frar 2014) sal-prezentata tal-appell (28 ta' Frar 2012) skadew l-ghoxrin jum prefissi mill-artikolu 226 tal-Kapitolu 12 ghall-proponiment tal-appell, anke jekk b'gurnata wahda biss. Il-

[2] Appell Civili Numru. 120/2000/1 Maurice u Rosaria sive Lucy mizzewgin Cefai vs Doris Fenech

konsegwenza hi li l-appell devolut hu irritwalment propost in kwantu *fuori termine*. Raggunta din il-konkluzjoni din il-Qorti ma ssibx raguni biex ma takkoljiex il-pregudizzjali sottomessa mill-appellat. Mhux il-kaz allura li tinvesti l-mertu tal-ilment sottopost.

Ghal dawn il-motivi u bl-akkoljiment tal-pregudizzjali mqanqla mill-appellat fir-risposta ta’ l-appell tieghu, l-appell qed jigi rigettat bhala irritu u null in kwantu prezentat tardivament, bl-ispejjez jitbatew mis-socjetajiet appellanti.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------